

21/05

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 26 februari 2021 door A, hierna te noemen klagster, ingediende klacht tegen drs. B, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in het NIP-register psycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennis genomen van:

- het klaagschrift met bijlagen d.d. 26 februari 2021;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 12 april 2021.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 6 oktober 2022, waarbij klagster en verweerster via een digitale beeldverbinding aanwezig waren. De partner van klagster, de heer C, nam eveneens deel aan de zitting. Verweerster werd bijgestaan door mr. J.S.M. Brouwer, werkzaam bij DAS.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

- a. Verweerster is als gz-psycholoog werkzaam bij V te X (hierna te noemen de praktijk).
- b. Klagster, geboren in 1984, is op 6 augustus 2019 door haar huisarts verwezen naar de praktijk vanwege stress en slaapproblemen.
- c. Klagster heeft samen met haar ex-partner een minderjarige zoon D (hierna te noemen de zoon) die onder toezicht is gesteld (ots). Tijdens de zwangerschap is sprake geweest van ingrijpende gebeurtenissen.
- d. In december 2019 is de behandeling van klagster bij verweerster gestart door middel van een eenmalige sessie van traumaverwerking via EMDR.
- e. In de volgende sessie is gekozen voor een schrijfmethode gebaseerd op cognitieve gedragstherapie-technieken omdat klagster de methode van EMDR niet passend vond.
- f. Op 8 april 2020 heeft verweerster aan klagster op haar verzoek een tussentijdse rapportage gestuurd betreffende haar behandeling. Deze rapportage, die door klagster aan de gezinsvoogd is gestuurd, wordt als hier herhaald en ingelast beschouwd.
- g. Van 11 mei tot 30 juni 2020 was er een omgangsregeling tussen klagster en haar ex-partner van kracht die inhield dat de zoon vier aaneengesloten dagen per 14 dagen bij zijn vader was. Nadien is de omgang van de zoon met vader teruggedraaid naar drie dagen en een nacht.
- h. In de sessie van 27 juli 2020 heeft klagster gemeld dat de contacten met de vader in het kader van de omgang met de zoon voor haar zeer stressvol zijn. Verweerster heeft haar hiervoor doorverwezen naar haar advocaat en naar hulpverlening voor het ouderschap. Klagster en verweerster spraken op dat moment af dat klagster zelf weer contact met verweerster opneemt als zij een hulpvraag heeft.
- i. Op 6 oktober 2020 is verweerster gebeld door de gezinsvoogd met wie verweerster informatie over klagster uitwisselt inhoudende dat zij klagster twee maanden niet heeft gesproken en de frequentie van de behandelingen laag was.

- j. Op 7 oktober 2020 heeft klagster verweerster emotioneel opgebeld vanwege een confrontatie met haar ex-partner eerder die dag gedurende een overdrachtsmoment in de (begeleide) omgang.
- k. Op 13 oktober 2020 heeft klagster verweerster een e-mail gestuurd waarin zij schrijft dat zij er moeite mee heeft dat verweerster de gezinsvoogd heeft gesproken zonder dat klagster en verweerster op één lijn zaten.
- l. Op 14 oktober 2020 heeft de eindevaluatie van de behandeling met klagster plaatsgevonden. Verweerster heeft hierover het volgende opgeschreven:
“Behandeling heeft zich gericht op stabilisatie en verwerking van ingrijpende gebeurtenissen uit haar vorige relatie. Dit is met positief resultaat afgerond en cliënte kan dit nu ook loslaten. Verder spelen er nu nog problemen rondom de omgangsregeling, waar cliënte op dit moment nog druk mee is. Hierin kan behandelaar op dit moment niet veel betekenen en cliënte heeft daartoe geëigende andere hulp.”
- m. Op 16 oktober 2020 heeft verweerster het eindverslag betreffende de behandeling van klagster ten behoeve van de huisarts opgemaakt. Dit verslag is op 30 oktober 2020 door verweerster aan de huisarts verzonden.
- n. In het verzoekschrift verlenging ots en de (evaluatie) plan van aanpak ots van 3 november 2020, die beide niet aan het College zijn overgelegd, heeft de gezinsvoogd informatie opgenomen die hij van verweerster telefonisch op 6 oktober 2020 heeft gekregen.

III Het standpunt van klagster en de klacht

De klacht houdt - nadat klagster ter zitting had gemeld dat zij het klachtonderdeel betreffende het contact met de haptonoom laat vallen - thans nog in dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. Zij heeft zonder gerichte toestemming de gezinsvoogd te woord gestaan;
2. Zij heeft continu aangedrongen op EMDR en heeft klagster behandeld zonder informed consent;
3. De behandeling is niet met positief resultaat afgesloten, anders dan verweerster heeft vermeld in het eindverslag.

Klagster stelt hiertoe dat zij sessies anders heeft ervaren dan verweerster heeft weergegeven in de verslagen. Zij heeft zich tijdens de behandeling van verweerster in een situatie bevonden die zij als traumatiserend heeft ervaren. Bovendien is zij in de rechtszaak betreffende haar zoon neergezet als leugenaarster op grond van de informatie die verweerster aan de gezinsvoogd heeft gegeven.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft de klacht gemotiveerd betwist. Zij betreurt het dat er bij klagster onvrede bestaat over de behandeling. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal in het onderstaande nader op het verweer worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

V.1. Bij de tuchtrechtelijke toetsing van professioneel handelen gaat het er niet om of dat handelen beter had gekund, maar om het beantwoorden van de vraag of de psycholoog de zorgvuldigheid heeft betracht die van een redelijk handelend en redelijk bekwaam psycholoog kan worden verwacht door te handelen naar de Beroepscode.

V.2. Het eerste klachtonderdeel heeft betrekking op de communicatie door verweerster met de gezinsvoogd/gezinsbeschermer. Hierop is artikel 7.3.11 lid 4 van de Jeugdwet van toepassing luidende als volgt:

“Derden die beroepshalve beschikken over inlichtingen inzake feiten en omstandigheden die de persoon van een onder toezicht gestelde minderjarige, diens verzorging en opvoeding of de persoon van een ouder of voogd betreffen, welke inlichtingen noodzakelijk kunnen worden geacht voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling, verstrekken de gecertificeerde instelling die de ondertoezichtstelling uitvoert, deze inlichtingen desgevraagd of kunnen deze inlichtingen uit eigen beweging aan de gecertificeerde instelling verstrekken, zonder toestemming van de betrokkenen en indien nodig met doorbreking van de plicht tot geheimhouding op grond van een wettelijk voorschrift of op grond van hun ambt of beroep.”

De psycholoog kan dus op grond van deze wettelijke bepaling inlichtingen die de persoon van de ouder betreffen zonder toestemming van de betrokkenen desgevraagd (in welk geval sprake is van een spreekplicht) of uit eigen beweging (in welk geval sprake is van een meldrecht) aan de gezinsbeschermer verstrekken indien deze noodzakelijk kunnen worden geacht voor de uitvoering van de ots. Uit artikel 74 van de Beroepscode blijkt dat psychologen hun geheimhouding mogen doorbreken indien een wettelijke bepaling daartoe verplicht. De psycholoog stelt de betrokkenen van deze informatieplicht vooraf op de hoogte (artikel 75 van de Beroepscode) en verstrekt indien hij inderdaad besluit de geheimhouding te doorbreken geen inlichtingen die verder gaan dan in de gegeven omstandigheden zijn vereist. Ook in dit geval stelt de psycholoog de betrokkenen op de hoogte (artikel 76 van de Beroepscode).

Verweerster was gehouden genoemde verplichtingen voortvloeiende uit de Beroepscode na te komen jegens klaagster.

Het College is van oordeel dat uit de feiten blijkt dat verweerster voormelde artikelen 75 en 76 van de Beroepscode niet heeft nageleefd. Zo heeft verweerster klaagster vooraf immers niet in algemene zin ingelicht over de voor haar als professional bestaande uit de Jeugdwet voortvloeiende spreekplicht bij vragen door de gezinsvoogd (artikel 75 Beroepscode). Daarmee had verweerster klaagster kunnen voorbereiden op de toekomstige situatie.

Ook heeft zij toen zij had besloten de geheimhoudingsplicht te doorbreken, klaagster hiervan niet op de hoogte gesteld (artikel 76 Beroepscode). Hierbij geldt dat ook informatie over de frequentie in de behandelcontacten onder het beroepsgeheim valt.

Verweerster had, toen de gezinsvoogd haar belde, hem direct moeten verzoeken zijn vragen in een e-mail neer te leggen zodat duidelijk zou zijn wat de specifieke vraagstelling was waarop van haar een antwoord werd verwacht. Verweerster had hiermee tijd kunnen kopen, had een en ander in het dossier na kunnen kijken en had klaagster vervolgens op de hoogte kunnen stellen van haar beroepsethische afweging hoe ver de (wettelijk) verplichte doorbreking van de geheimhoudingsplicht in verband met de uitvoering van de ots in dit geval zou reiken. Uitgangspunt hoort ook hier te zijn openheid naar de cliënt, tenzij door een dergelijke mededeling acuut gevaar voor de psycholoog zelf of derden kan ontstaan. Van een dergelijk gevaar is in deze casus niet gebleken (artikel 76).

Klachtonderdeel 1 is in zoverre gegrond.

Overigens is het College niet gebleken dat verweerster aan de gezinsbeschermer meer inlichtingen heeft verstrekt dan noodzakelijk was voor de uitvoering van de ots.

V.3. Wat betreft klachtonderdeel 2 geldt het volgende.

Klaagster heeft aangevoerd dat verweerster bij haar steeds heeft aangedrongen op behandeling via EMDR waarvoor door haar geen informed consent is gegeven.

Verweerster heeft aangevoerd dat er in onderling overleg één sessie met EMDR is gedaan maar omdat klaagster dit niet vond passen er vervolgens gebruik is gemaakt van cognitieve gedragstherapie (CGT). Onder deze omstandigheden kan het College niet vaststellen of verweerster klaagster onvoldoende informatie heeft verstrekt over onderzoek en behandeling en haar vervolgens zonder toestemming heeft behandeld met EMDR, omdat aan het woord van de één niet meer geloof kan worden gehecht dan aan het woord van de ander. In gevallen als deze is het vaste tuchtrechtspraak dat het verwijt van klaagster niet gegrond kan worden bevonden. Dit oordeel berust niet op het uitgangspunt dat het woord van klaagster minder geloof verdient dan dat van verweerster, doch op de omstandigheid dat voor het oordeel of een bepaalde verweten gedraging van de aangeklaagde tuchtrechtelijk verwijtbaar

is, eerst moet worden vastgesteld welke feiten daaraan ten grondslag gelegd kunnen worden. Klachtonderdeel 2 is derhalve ongegrond waarbij tevens nog wordt opgemerkt door het College dat het aandringen op een bepaalde behandelmethode door een psycholoog op zichzelf geen tuchtrechtelijk verwijt kan opleveren.

V.4. Uit de eindevaluatie en het eindverslag blijken - anders dan klaagster stelt - niet dat de gehele behandeling met positief resultaat zou zijn afgerond. In de eindevaluatie wordt immers ook nog gesproken over op dat moment nog bestaande problemen rondom de omgangsregeling. In het eindverslag aan de huisarts staat de term positief resultaat niet vermeld. Integendeel, uit dit verslag volgt een genuanceerd beeld waarin bijvoorbeeld wordt benoemd dat de lopende rechtszaken op negatieve wijze hebben geïnterfereerd in de behandelrelatie. Al met al staat niet vast dat verweerster een te positief beeld van de behandeling heeft gegeven. Daarmee is klachtonderdeel 3 - bij gebrek aan feitelijke grondslag - ongegrond.

Het College komt tot de slotsom dat klachtonderdeel 1 gegrond is. De overige klachtonderdelen zijn niet gegrond.

Het College acht de maatregel van waarschuwing passend.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht gegrond als voormeld;
- waarschuwt verweerster.

Aldus gewezen op 6 oktober 2021

door:

mr. C.M. Berkhout, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
dr. H.F.A. Diesfeldt,
dr. J.P.C. Jaspers,
prof. dr. T.M. Mooren

leden

en ondertekend door de voorzitter,

w.g. C.M. Berkhout